

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

2106

DDI-1-411/28/469/02/KMB

Warszawa, 2002-08-22

Decyzja Nr DDI -68/2002

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 122, poz. 1319, ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *wyraża zgodę* na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez ThyssenKrupp Elevator AG z siedzibą w Essen (Niemcy), bezpośredniej kontroli nad Lubelską Wytwórnią Dźwigów Osobowych „Lift Service” S.A. z siedzibą w Lublinie, w wyniku nabycia a także objęcia przez ThyssenKrupp Elevator AG 26.500 akcji, które wraz z akcjami posiadanymi dotychczas przez ThyssenKrupp Elevator AG stanowić będą 50,13 % kapitału zakładowego Lubelskiej Wytwórni Dźwigów Osobowych „Lift Service” S.A.

UZASADNIENIE

W dniu 2 lipca 2002 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło, zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejęciu przez ThyssenKrupp Elevator AG z siedzibą w Essen (Niemcy) (dalej jako TKE), bezpośredniej kontroli nad Lubelską Wytwórnią Dźwigów Osobowych „Lift Service” S.A. z siedzibą w Lublinie, (dalej jako LS).

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia koncentracji, bowiem łączny obrót ww. przedsiębiorców w roku obrotowym

poprzedzającym rok zgłoszenia przekraczał wartość określoną w art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. 50 mln euro,

- przejęcie bezpośredniej kontroli nad innym przedsiębiorcą, jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 ww. ustawy,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, powodująca odstąpienie od obowiązku zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej Prezesem Urzędu, wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 19 lipca 2002 r.

Przedmiotowe zgłoszenie zostało wystosowane do Urzędu w dniu 2 lipca 2002 r. Z uwagi na fakt, iż umowy o sprzedaży akcji imiennych od czterech osób fizycznych : Pana Bernarda Aleksiejczuka - akcji; Pana Jana Gąbki - akcji; Pana Macieja Jungowskiego - akcji oraz Pana Stanisława E. Kukuryki - akcji zostały zawarte w dniu 25.06.2002, tym samym został spełniony, określony w art. 94 ust. 4 ww. ustawy, 7-dniowy termin na zgłoszenie zamiaru koncentracji.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Przyczyny i opis transakcji.

Zamierzona koncentracja odbędzie się w dwóch etapach, z których pierwszy dotyczy nabycia akcji, o którym mowa w art. 12 ust. 3 pkt. 1 ustawy, a kolejny etap dotyczy przejęcia kontroli, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt. 2 ustawy.

Etap 1.

W wyniku nabycia przez TKE 10.000 akcji imiennych LS, każdej o wartości 50 zł, od czterech osób fizycznych : Pana Bernarda Aleksiejczuka - akcji; Pana Jana Gąbki - akcji; Pana Macieja Jungowskiego - akcji oraz Pana Stanisława E. Kukuryki - akcji, stanowiących około 10% kapitału zakładowego, TKE wraz z zależną od siebie spółką Thyssen Aufzüge GmbH, będącą dotychczasowym akcjonariuszem LS, posiadającym obecnie 10% kapitału zakładowego, stanie się (bezpośrednio i pośrednio) właścicielem około 10% kapitału zakładowego tej spółki.

Etap 2.

Etap drugi transakcji polegał będzie - stosownie do umowy zawartej dnia 25.06.02 - na objęciu przez TKE akcji imiennych nowej emisji o wartości 50 PLN każda, utworzonych w wyniku podwyższenia kapitału zakładowego LS, a stanowiących około kapitału zakładowego LS po podwyższeniu, co łącznie z posiadanymi dotychczas przez TKE akcjami stanowić będzie około kapitału zakładowego LS.

Akcje, których dotyczy koncentracja nie są dopuszczone do publicznego obrotu. Nabycie akcji LS będzie finansowane z własnych środków inwestycyjnych TKE.

Z punktu widzenia przedsiębiorcy dokonującego zgłoszenia, zamiar koncentracji polegającej na przejęciu bezpośredniej kontroli nad spółką LS wiąże się z możliwością wzmocnienia pozycji TKE na rynku polskim, a w szczególności zwiększenia udziału TKE w rynku serwisu oraz częściowej produkcji na terenie Polski. Rynki właściwe, na których działają bezpośredni uczestnicy koncentracji uważane są przy tym za rynki ciągle rozwijające się, a Polska za ważny rynek ekspansji gospodarczej. Dodatkowo działalność TKE koncentruje się na innych rynkach Europy środkowo - wschodniej, poza terytorium państw byłego ZSRR.

Z punktu widzenia LS planowana koncentracja pozwoli na dofinansowanie spółki oraz wniesienie odpowiedniego know - how przez TKE przyczyniając się do rozwoju technicznego segmentu dźwigów w Polsce. Jednym z korzystnych skutków koncentracji będzie również polepszenie jakości serwisu oferowanego przez uczestników łączenia. Ponadto transakcja polegająca na przejęciu bezpośredniej kontroli przez TKE, pozwoli LS na zaistnienie spółki na rynku europejskim.

Uczestnicy koncentracji.

ThyssenKrupp Elevator AG z siedzibą w Essen (Niemcy) jest holdingową spółką akcyjną, wchodzącą w skład koncernu ThyssenKrupp AG. W skład koncernu wchodzi kilkaset przedsiębiorstw z różnych krajach świata, działających w siedmiu segmentach : stalowym (steel), samochodowym (Automotive), dźwigów (Elevator), technologii (Technologies), materiałów (Materials), usług (Serv) oraz nieruchomości (Immobilien). Obrót koncernu w roku obrotowym 2000/2001 (od 1 października 2000 roku do 31 września 2001 roku), wyniósł : (miliardach). W ramach koncernu działa

również 26 spółek zależnych z siedzibą na terenie Polski, w tym 7 spółek funkcjonuje jako oddziały oraz 2 przedstawicielstwa. W segmencie dźwigów znajduje się jedna polska spółka tj. Thyssen Lift Service Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie,

Przedmiotem działalności TKE jest prowadzenie grupy przedsiębiorców należących do koncernu ThyssenKrupp AG, których działalność dotyczy rozwoju, produkcji, sprzedaży, montażu i konserwacji wind, schodów ruchomych, schodów dla samolotów oraz innych środków transportowych osobowych i towarowych. W ramach tego segmentu TKE tworzy spółki córki oraz nabywa i zbywa inne spółki, grupy spółek oraz udziały w innych spółkach. Obrót TKE w roku obrotowym 2000/2001 (od 1 października 2000 roku do 31 września 2001 roku), wyniósł

Lubelska Wytwórnia Dźwigów Osobowych „Lift Service” S.A. z siedzibą w Lublinie, pasywny uczestnik niniejszej koncentracji – jest spółką akcyjną, której przedmiotem działalności jest przede wszystkim :

- produkcja konstrukcji metalowych z wyjątkiem działalności usługowej (2811 B wg PKB),
- działalność usługowa w zakresie instalowania konstrukcji metalowych (2811 C),
- produkcja urządzeń dźwigowych i chwytaków (2922 Z),
- wykonywanie robót budowlanych w zakresie wznoszenia konstrukcji stalowych (4525 C),
- wykonywanie specjalistycznych robót budowlanych, gdzie indziej nie sklasyfikowanych (4525 E),
- wykonywanie instalacji elektrycznych budynków i budowli (4531 A),
- instalowanie dźwigów osobowych i towarowych i ruchomych schodów (4531 C)
- wykonywanie pozostałych instalacji elektrycznych (4531 D),
- wykonywanie pozostałych instalacji budowlanych (4534 Z).

W chwili obecnej akcje LS są w posiadaniu : RSM Osiedle Młodych Warszawa – Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej – oraz Thyssen Aufzüge GmbH – kcji. Po nabyciu kcji (etap I) TKE posiadać będzie około kapitału zakładowego LS, a wraz z zależną od siebie spółką Thyssen Aufzüge GmbH, TKE stanie się właścicielem około kapitału zakładowego LS. Po objęciu przez TKE ji imiennych nowej emisji (etap II), bezpośredni i pośredni udział TKE stanowić będzie około kapitału zakładowego LS. Obrót LS w roku obrotowym przekroczył :

LS posiada udziały w siedmiu polskich spółkach, w tym w dwóch (Lift Service Białystok Sp. z o.o. i Lift Service Śląsk Sp. z o.o.) wielkość udziałów pozwala na sprawowanie bezpośredniej kontroli. Spółki zależne działają na tych samych co LS rynkach produktowych. Ponadto LS posiada

przedstawicielstwa w Warszawie, Białymstoku oraz na Śląsku i zakłady zajmujące się konserwacją w Warszawie, Lublinie, Puławach, Radomiu i Zamościu.

Rynek właściwy w sprawie.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Biorąc pod uwagę określone wyżej kryteria ustawowe stwierdzić należy, że w niniejszej koncentracji rynkiem właściwym jest rynek budowy i instalacji dźwigów osobowych oraz dźwigów towarowych (urządzenia wewnątrz lub na zewnątrz budynków służące do pionowego transportu ludzi i/lub towarów najczęściej przez kilka pięter), oraz serwisu ww. produktów obejmującego ich modernizację, naprawę i konserwację obejmujący obszar krajów Europy Środkowo – Wschodniej za wyjątkiem krajów byłego ZSRR.

O geograficznym charakterze rynku właściwego decydują następujące czynniki. Główną barierą dostępu do rynków poszczególnych krajów jest w opinii zgłaszającego, dopuszczenie omawianych produktów przez właściwe urzędy dozoru technicznego w każdym państwie, jak np. Urząd Dozoru Technicznego w Polsce. Ponieważ wymogi tych urzędów są podobne (za wyjątkiem krajów byłego ZSRR) obszar terytoriów tych państw traktować można, z tego punktu widzenia jako jeden rynek geograficzny. Innym czynnikiem, który różnicuje warunki konkurencji na poszczególnych rynkach jest przede wszystkim cena ww. produktów oraz usług. Wśród elementów cenotwórczych wyróżnia się przede wszystkim koszty materiałowe oraz koszty montażu i instalacji. Głównie te ostatnie decydują o zróżnicowaniu cen na poszczególnych obszarach geograficznych. Międzynarodowi producenci działający na właściwych rynkach produktowych dzielą ten rynek pod względem geograficznym na rynek Europy Zachodniej i Północnej, Rynek Europy Południowej oraz Rynek Europy Środkowo – Wschodniej. Przeciętne zróżnicowanie cen pomiędzy wymienionymi obszarami rynku budowy i instalacji wynosi około 10 – 15 %, a w przypadku usług około 50 %. Ze względu na różnice cen zgłaszający wyodrębnia rynek krajów Europy Środkowo – Wschodniej, gdzie ceny kształtują się na zbliżonym poziomie, rynek ten nie obejmuje jednak krajów byłego ZSRR, gdzie panują specyficzne warunki konkurencji,

spowodowane głównie tym, że obowiązują surowsze wymogi dozoru technicznego oraz dominują głównie lokalni producenci, oferujący niższe ceny.

Oferowane produkty, tj. dźwigi osobowe oraz towarowe, nie są produkowane w ramach standardowej, przemysłowej produkcji seryjnej lecz projektowane i montowane wg indywidualnego zamówienia zleceniodawcy.

Patrząc na właściwe rynki produktowe z punktu widzenia kolejnych szczebli obrotu, należy stwierdzić, iż ze względu na specyfikę rynku, nie wyróżnia się tu następnego szczebla obrotu. Za poprzedni szczebel obrotu może być uznana produkcja części i komponentów do dźwigów, w szczególności części stalowych, sterowań, silników, napędów, urządzeń oświetlających itd. W odniesieniu do *TKE* części te produkowane są najczęściej w ramach koncernu, a dostawcy zewnętrzni są bardzo rozproszeni, natomiast LS korzysta głównie z dostawców zewnętrznych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych, w tym spółek należących do koncernu ThyssenKrupp. Będące przedmiotem tych transakcji napędy i sterowania stanowią niewielką część łącznej wartości zakupów LS. Natomiast dla ThyssenKrupp wartość sprzedaży do LS stanowi znikomą część ogólnej sprzedaży części i podzespołów do produkcji dźwigów i schodów ruchomych.

Ze względu na fakt, iż żaden z przedsiębiorców nie posiada 40 % udziału w rynku brak jest rynku właściwego, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym

Struktura rynku.

Obok przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji, na polskim rynku budowy i instalacji dźwigów działają następujące podmioty :

Lp.	Przedsiębiorca	Wartość/tys. zł	Udział w rynku/%
1.	OTIS		
2	SCHINDLER		
3.	LS		
4.	TKE		
5.	KONE		
6.	INNI		
	Łącznie		

Struktura udziałów w polskim rynku serwisu i usług, związanych z eksploatacją dźwigów osobowych oraz towarowych przedstawia się następująco :

Lp.	Przedsiębiorca	Wartość/tys. zł	Udział w rynku/%
1.	OTIS		
2	SCHINDLER		
3.	LS		
4.	TKE		
5.	KONE		
6.	INNI		
	Łącznie		

Uczestnicy koncentracji na rynku właściwym dla sprawy

TKE działa na rynkach Europy środkowej i wschodniej z wyjątkiem państw byłego ZSRR, obszar ten obejmuje terytorium krajów kandydujących do Unii Europejskiej, tj. Polski, Czech, Słowacji i Węgier, w których TKE posiada bezpośrednio lub pośrednio spółki zależne.

Spółka działa na następujących rynkach właściwych :

1. budowa i instalacja dźwigów osobowych oraz dźwigów towarowych (urządzenia wewnątrz lub na zewnątrz budynków służące do pionowego transportu ludzi i/lub towarów najczęściej przez kilka pięter),
2. budowa i instalacja schodów ruchomych (schody ruchome i chodniki ruchome do poziomego lub ukośnego transportu ludzi na przestrzeni dużych powierzchni),
3. serwis obejmujący modernizacje, naprawę i konserwację.

LS oraz jej przedsiębiorcy zależni działają na następujących rynkach produktowych, obejmujących obszar Polski :

1. budowa i instalacja dźwigów osobowych oraz dźwigów towarowych,
2. serwisu ww. produktów obejmującego ich modernizacje, naprawę i konserwację.

Udział na każdym z rynków produktowych, na których działają uczestnicy koncentracji, na terenie Polski wynosi :

1. Rynek budowy i instalacji dźwigów osobowych oraz dźwigów towarowych :

- TKE -- około
- LS - około

Ogółem przedsiębiorcy posiadają około udziału w tym rynku.

2. Rynek serwisu obejmującego modernizację, naprawę i konserwację :

- TKE -- około
- LS - około

Ogółem przedsiębiorcy posiadają około udziału w tym rynku.

***Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń organ
antymonopolowy zważył, co następuje.***

Przepis art. 17 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,
- b) konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Ad a) Definicja pozycji dominującej określona jest w art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z tą definicją, dominująca pozycja rynkowa przedsiębiorcy to pozycja, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza domniemanie, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40 %.

Jak wykazało niniejsze postępowanie, ocena skutków przedmiotowej koncentracji powinna odnosić się do polskiego rynku budowy i instalacji dźwigów osobowych oraz dźwigów towarowych oraz serwisu ww. produktów obejmującego ich modernizację, naprawę i konserwację. Biorąc pod uwagę udziały w rynku posiadane przez uczestników

łączenia - przedmiotowa koncentracja nie wywrze wpływu na rynek właściwy. TKE przejmując bezpośrednią kontrolę nad LS osiągnie udział na poziomie ok. % w polskich rynkach produktowych. Analizując sytuację panującą na tych rynkach, w wyniku rozpatrywanej koncentracji, należy stwierdzić, iż nie powstanie, a tym bardziej nie umocni się pozycja dominująca TKE na rynku. Wysoki udział w rynku OTIS (obecność dwóch innych przedsiębiorców (Schindler i KONE) posiadających znaczące udziały rynkowe oraz blisko udział w rynku innych, mniejszych jego uczestników, sprawia, iż TKE nie osiągnie pozycji, która pozwoli spółce zapobiegać skutecznej konkurencji na rynku właściwym, poprzez stworzenie możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów.

Ad b) Drugą z przesłanek, którą należy wykazać wyrażając zgodę na dokonanie koncentracji, jest brak istotnego ograniczenia konkurencji. Planowana koncentracja, nie powodując osiągnięcia przez TKE pozycji dominującej na polskich rynkach budowy i instalacji dźwigów osobowych i dźwigów towarowych oraz serwisu ww. produktów obejmującego ich modernizację, naprawę i konserwację, nie przyczyni się również do istotnego ograniczenia konkurencji na tym rynku. Ze względu na fakt, że ani TKE, ani LS nie mają znacznego udziału w rynku, planowana koncentracja nie będzie miała znacznego wpływu na rynek właściwy lub stan konkurencji. Nie zmieni również obecnego poziomu kosztów produkcji oraz cen produktów oferowanych przez uczestników łączenia. Zaznaczyć jednak należy, że realizacja niniejszej transakcji spowoduje polepszenia jakości serwisu oferowanego przez LS i TKE. Dzięki know how TKE przyczyni się również do rozwoju technicznego segmentu dźwigów w Polsce.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Postępowanie w sprawie wykazało, iż przejęcie kontroli przez TKE nie przyczyni się do powstania, a tym bardziej do umocnienia pozycji dominującej na rynku budowy i instalacji dźwigów osobowych oraz dźwigów towarowych, a także nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na tym rynku. Stąd wyrażenie zgody na dokonanie koncentracji jest uzasadnione.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu antymonopolowego za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów*

~~ZASTĘPCA DYREKTORA~~
Departamentu Przemysłu i Infrastruktury

Steppa
Jolanta Steppa

Otrzymuje:

Pani Maria Niepiekło
NÖRR STIEFENHOFER LUTZ Sp. z o.o.
ul. Emilii Plater 28
00-688 Warszawa